

Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų sudarymo rekomendacijos

Bendrosios nuostatos

- ŽL FA sudarymo rekomendacijos skirtos VSS, rengiantiems atskirus ŽL FAR. Šios rekomendacijos netaikomos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniams.
- Siekdamas sukaupti informaciją finansinėms ataskaitoms sudaryti, VSS, tvirtindamas individualųjį sąskaitų planą, turi vadovautis privalomuoju bendroju sąskaitų planu ir pasirinkti ne tik privalomas sąskaitas, bet ir papildomas registravimo sąskaitas.
- Iki ataskaitų sudarymo apskaitoje turi būti užregistruotos visos VSS ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai vadovaujantis VSAFAS.

Finansinės būklės ataskaita

- Į finansinės būklės ataskaitą perkeliamos VSS 1–6 klasių **sąskaitų likučių sumos**.
- Jeigu privalomojo bendrojo sąskaitų plano **sąskaitų nepakanka** tam, kad sąskaitų likučius būtų galima tiesiogiai priskirti prie konkrečių finansinės būklės ataskaitos straipsnių, VSS gali **papildyti savo individualaus sąskaitų plano sąskaitas ir sukurti atskiras registravimo sąskaitas arba naudoti kitus likučių grupavimo būdus** (pvz., detalizavimo požymius).
- Privalomojo sąskaitų plano detalizavimas reikalingas, kadangi reikia, pavyzdžiui:
 - atskirai rodyti gautinas ir mokėtinas sumas iš asocijuotųjų ir kontroliuojamųjų subjektų nuo kitų gautinų ir mokėtinų sumų (rekomenduojama naudoti subsąskaitas).
 - atskirai rodyti pinigus ir pinigų ekvivalentus, gautus iš valstybės biudžeto, ir kitus pinigus ir pinigų ekvivalentus (rekomenduojama naudoti subsąskaitas).
 - įkelti tik praėjusio laikotarpio sukauptą perviršį ar deficitą (rekomenduojama naudoti subsąskaitas).

Finansinės būklės ataskaita (2)

FBA paskutinės skilties „praėjusio laikotarpio atskaitinio laikotarpio diena“ duomenys turi atitikti praėjusių metų FBA skilties „paskutinė atskaitinio laikotarpio diena“ duomenis ir tada, kai rengiama tarpinė FBA.

FBA parengimo lentelės pavyzdys:

V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	
V.1	Pinigai iš biudžeto	241 242	Pinigai ir pinigų ekvivalentai Grynieji pinigai	Priskirti tik tuos pinigus, kurie gauti iš biudžeto, likusius priskirti skilčiai C.V.2. „Kiti pinigai ir pinigų ekvivalentai“. VSS savo individualiame sąskaitų plane gali sukurti arba papildomą sąskaitą (24X sąskaitos), arba naudoti detalizavimo požymį, rodantį lėšų šaltinį.
V.2	Kiti pinigai ir pinigų ekvivalentai	24	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Priskirti tik tuos pinigus ir pinigų ekvivalentus, kurie gauti ne iš biudžeto, likusius priskirti skilčiai C.V.1. „Pinigai iš biudžeto“.

Veiklos rezultatų ataskaita

- Prieš užregistruodamas pajamų ir sąnaudų sąskaitų uždarymo operaciją, VSS į **veiklos rezultatų ataskaitos straipsnį** įrašo reikiamų 7–9 klasių **sąskaitų grynujų apyvartų sumas**, sukauptas per ataskaitinį laikotarpį.
- **Grynujų apyvartų sumos apskaičiuojamos taip:**
 - pajamų sąskaitų kredito apyvartos suma sumažinama atitinkama jų debetų apyvartos suma;
 - sąnaudų sąskaitų debeto apyvartos suma sumažinama atitinkama jų kredito apyvartos suma;
 - finansinės ir investicinės veiklos rezultatas nustatomas kaip 76 sąskaitų „Finansinės ir investicinės veiklos pajamos“ grynosios kredito apyvartos iki sąskaitų uždarymo ir 89 sąskaitų „Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos“ grynosios debeto apyvartos iki sąskaitų uždarymo skirtumas.
- Kadangi kai kurios pajamos (pvz., turto naudojimo pajamos, prekių, turto ir paslaugų pardavimo pajamos, baudų pajamos ir pan.) priklausomai nuo subjekto veiklos gali būti priskiriamos pagrindinei veiklai arba kitai veiklai, kiekvienas VSS, atsižvelgdamas į savo veiklos specifiką, individualiame sąskaitų plane turi numatyti atskiras sąskaitas ir savo apskaitos politikoje **nustatyti pajamų priskyrimą atitinkamai veiklai**.

Veiklos rezultatų ataskaita (2)

- Į VRA skiltį „praėjęs ataskaitinis laikotarpis“ perkeliamos praėjusio ataskaitinio laikotarpio atitinkamų straipsnių sumos. Kadangi VRA duomenys pateikiami nuo metų pradžios, į tarpines VRA praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys perkeliama taip: į ataskaitinio laikotarpio pirmojo ketvirčio ataskaitą – praėjusių metų pirmojo ketvirčio pabaigos duomenys, į ataskaitinio laikotarpio antrojo ketvirčio ataskaitą – praėjusių metų antrojo ketvirčio pabaigos duomenys, į trečiojo ketvirčio ataskaitą – praėjusių metų trečiojo ketvirčio pabaigos duomenys.

Veiklos rezultatų ataskaita (3)

Pavyzdys iš veiklos rezultatų ataskaitos parengimo lentelės

II.		PAGRINDINĖS VEIKLOS KITOS PAJAMOS			
II.1.	Pagrindinės veiklos kitos pajamos	731	Apskaičiuotos turto naudojimo pajamos.	Priskirti prie A.II.1., „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“, jeigu šios pajamos yra iš pagrindinės įstaigos veiklos. Jeigu tai yra pajamos iš nepagrindinės veiklos, priskirti prie D.I. „Kitos veiklos pajamos“.	
		741	Apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas.		
		741	Apskaičiuotos pajamos už mokslą aukštos. mokyklose.		
		741	Apskaičiuotos paslaugų švietimo ir kt. įstaigose pajamos.		
		741	Apskaičiuotos leidimų ir kt. dokumentų išdavimo pajamos.		
		741	Apskaičiuotos kitos prekių, turto paslaugų pardavimo pajamos.		

B.		PAGRINDINĖS VEIKLOS ŠAUNDAUS		
I.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	8701	Darbo užmokesčio sąnaudos	B.I+B.II+B.III+B.IV+B.V+B.VI+B.VII
		8702	Valstybinio soc. draudimo sąnaudos	
II.	Nusidėvėjimo ir amortizacijos	8703	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	
III.	Komunalinių paslaugų ir ryšių	8704	Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos	
IV.	Komandiruočių	8705	Komandiruočių sąnaudos	
V.	Transporto	8706	Transporto paslaugų sąnaudos	
VI.	Kvalifikacijos kėlimo	8707	Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	
VII.	Remonto ir eksploatacijos	8708	Paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudos	

Grynojo turto pokyčių ataskaita

- VSS į **grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnį** įrašo reikiamų **sąskaitų likučius** ataskaitinio laikotarpio pabaigoje arba **grynųjų apyvartų sumas**, sukauptas per ataskaitinį laikotarpį.
- Tais atvejais, kai bendrojo sąskaitų plano **privalomų sąskaitų nepakanka** tam, kad sąskaitų likučius būtų galima tiesiogiai priskirti konkrečioms grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsniams, VSS turi **detalizuoti tų sąskaitų likučius ir priskirti atitinkamiems grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsniams**.

Grynojo turto pokyčių ataskaita (2)

- Pagal susiejimo tvarkos aprašą tikrosios vertės rezervai turi būti detalizuoti individualiame VSS sąskaitų plane, kadangi bendrajame sąskaitų plane tik viena iš privalomų sąskaitų skirta tikrosios vertės rezervams registruoti.

GTPA parengimo lentelės pavyzdys:

Eil. Nr.	Straipsniai	Tikrosios vertės rezervas (rezultatai)	Kiti rezervai	Sukauptas perviršis (deficitas)	Iš viso
1	Likutis 20X1 m. gruodžio 31 d.	321 praėjusio ataskaitinio laikotarpio pradžios sąskaitos likutis	322 praėjusio ataskaitinio laikotarpio pradžios sąskaitos likutis	31 praėjusio ataskaitinio laikotarpio pradžios sąskaitos likutis	Šioje skiltyje įrašoma tikrosios vertės rezervo, kitų rezervų ir sukaupto perviršio (deficito) skilčių suma.
2	Tikrosios vertės rezervo likutis, gautas perėmus ilgalaikį turtą iš kito VSS	321 praėjusio ataskaitinio laikotarpio sąskaitos kredito apyvarta (detalizuota tikrosios vertės rezervo sąskaitos kredito apyvarta, gauta perėmus ilgalaikį turtą iš kito VSS)			Šioje skiltyje įrašoma tikrosios vertės rezervo, kitų rezervų ir sukaupto perviršio (deficito) skilčių suma.

Pinigų srautų ataskaita

- VSS pinigų srautai pateikiami **tiesioginiu būdu**.
- Tiesioginiu būdu pateikiant pagrindinės veiklos pinigų srautus, ataskaitoje rodomos apibendrintos pinigų įplaukos ir išmokos per ataskaitinį laikotarpį.

Aiškinamojo rašto lentelės

- Iš viso yra 46 žemesniojo lygio ir 43 aukštesniojo lygio aiškinamojo rašto lentelių, kurias reikia peržiūrėti prieš tvirtinant individualų VSS sąskaitų planą tam, kad VSS galėtų įvertinti sąskaitų plano detalumo poreikį (subsąskaitų ir detalizavimo požymių).
- Būtina įvertinti, kad vien sąskaitų plane esančios informacijos nepakaks visoms aiškinamojo rašto lentelėms užpildyti, tam reikės ir analitinės apskaitos duomenų.